

РЕШЕНИЕ

№ 546

гр. София, 06.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева

Членове: Капка Павлова
Михаил Малчев

при участието на секретаря РУСИАНА АН. ЯНКУЛОВА
като разгледа докладваното от Даниела Дончева Въззивно търговско дело № 20251001000076 по описа за 2025 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 260165 от 24.09.2024 г., постановено по т.д. № 2482/2020 г. по описа на съда, СГС, ТО, VI-11-ти състав е осъдил „Обединена българска банка“ АД, като правоприменик на „Райфайзенбанк“ ЕАД, да заплати на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, на основание чл.57, ал.1 ЗПУПС (отм.), сумата от 30 000.00 лева, представляваща стойността на неразрешена платежна операция, наредена от името на ищеца на 27.06.2017 г. и изпълнена от „Райфайзенбанк“ ЕАД като доставчик на платежни електронни услуги по договор с ищеца от 03.09.2015 г., която сума е постъпила в полза на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД, ведно със законната лихва от 27.06.2020 г. до окончателното плащане; на основание чл.86, ал.1 ЗЗД - сумата 8 933.33 лева, представляваща мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г. и разноси по делото, като е отхвърлен като неоснователен и недоказан предявеният от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД против „Обединена българска банка“ АД иск по чл. 82 ЗЗД за заплащане на сумата 10 000.00 лв., претендирано обезщетение за неимуществени вреди от изпълнение на

неразрешена платежна операция от 27.06.2017 г. от страна на „Райфайзенбанк“ АД, чийто правоприменник е „Обединена българска банка“ АД, ведно със законната лихва от 26.06.2020 г. до окончателното плащане и „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД е осъден да заплати разноси в полза на банката.

Недоволни от така постановеното решение са останали и двете страните.

В срока по чл.259, ал.1 от ГПК срещу Решението в осъдителната му част е подадена въззивна жалба от „Обединена българска банка“ АД, с която оспорват същото като неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Твърди се, че основателно СГС е приел за установено, че подмяната на данните на получателя, в резултат на която на 27.06.2017 г. в „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД е постъпило нареждане от ищеца за плащане на сумата от 30 000 лева в полза на „Конструкт корект 2016“ ЕООД, е причинена от действието на инсталирания на компютъра на счетоводителя М. А. вирус, но напълно неверен е изводът, че щом средствата са били преведени на лице, различно от посоченото от Медикус Алфа, то е налице неразрешена платежна операция. Твърди, че съгласието за изпълнение на платежна операция се дава по ред и начин, уговорени между платеца и неговия доставчик на платежни услуги, като в процесния случай това е чрез въвеждането на потребителско име и парола за идентифициране на платеца и подписване на преводното нареждане с въвеждане на получена чрез SMS съобщение MTAN парола. Излага, че за извършването на процесната платежна операция е било дадено съгласие от страна на ищеца, тъй като е бил приложен уговореният между страните ред и начин за даването му. В тази връзка за невярно счита заключението на първоинстанционния съд, че „изпратения от банката SMS с код за потвърждение е с неустановено съдържание“ , поради което не може да се приеме категорично, че съобщението е съдържало сметката на „Конструкт корект 2016“, доколкото още с отговора на исковата молба е представено Извлечение от електронната система на банката със системните записи (логове) за SMS оторизацията на процесната платежна операция от 27.06.2019 г., което доказателство изобщо не е обсъдено от съда. В извлечението ясно е посочен телефонният номер на счетоводителя М. А. (+359*****), на който е изпратено SMS съобщението, сумата на превода - 30 000 лева, последните 10 цифри от IBAN-а (банковата сметка) на

„Конструкт корект 2016“ ЕООД – *****, датата и часа на регистрация на лога (изпращането на съобщението). Допълва се, че М. А. е проявила груба нежрежност като не е проверила посочения в SMS съобщението номер на сметката на получателя преди да въведе оторизационния код. Допълва, че ищецът не е запазил персонализираните защитни характеристики на платежния инструмент, тъй като е допуснал инсталирането на зловреден софтуер на компютъра, използван за електронно банкиране, чрез който са компроментирани персонализираните защитни характеристики на платежния инструмент, като по този начин е нарушил задължението си по чл. 53, т. 3 от ЗПУПС (отм.). На следващо място, за напълно неверен намира извода на първоинстанционния съд, че ОУ за интернет банкиране не са приложими в отношенията между банката и Медикус Алфа, тъй като не били връчени на управителя на дружеството, тъй като обстоятелството, че в Искането за ползване на електронни услуги за ФЛ и ЮЛ - Райфайзен ОНЛАЙН, Електронни извлечения, Phonebanking - ABIS, подписано от управителя на Медикус Алфа, няма отметка, че общите условия за интернет банкиране са му били предоставени, не означава че действително не са му били предоставени, предвид че Искането за ползване на електронни услуги за пълномощника М. А. е подписано не само от пълномощника М. А., но и от управителя Д. Г., в качеството му на титуляр, с което управителят на Медикус Алфа изрично е декларирал, че е получил, запознат е и приема безусловно Общите условия за ползване на „Райфайзен онлайн“. Допълва, че в процесния случай е налице неизпълнение на задълженията на ползвателя по чл.53 от ЗПУПС (отм.), а съдът напълно неправилно, предвид чл.84 от ОУ, е приел, че с Общите условия не е изключена отговорността на банката, а само е разменена доказателствената тежест относно установяване на автентичността на операцията. Моли да бъде отменено решението в обжалваните му части. Претендира разноски. Не са сторени доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, с който същата се оспорва като неоснователна. Излага подробни съображения. Моли решението в обжалваните му от „Обединена българска банка“ АД части да бъде потвърдено като правилно. Претендира разноски.

В срока по чл.263, ал.2 от ГПК вр. ал. 1 на същата разпоредба „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД е депозирал насрещна въззивна жалба против

решението в неговата отхвърлителна част. Счита същото за недопустимо като постановено при неправилна квалификация и произнесено при непредявен иск. Алтернативно счита, че решението е неправилно като постановено в противоречие с материалните и процесуалните правила. Сочи се, че в обжалваното решение, първоинстанционният съд е приел, че е сезиран с иск с правно основание по чл. 82 ЗЗД за заплащане на сумата от 10 000 лева - обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в накърнена търговска репутация в резултат от изпълнение на неразрешена платежна операция от 27.06.2017г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане, с което СГС не само е дал грешна квалификация на спорното право в решението, но е подменил и предмета на делото, като се е произнесъл по непредявен иск. Излага, че с Определение от 16.07.2021 г. съдът е разпределил доказателствената тежест, като в определението е посочено, че съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 57 ЗПУПС /отм./ /или чл. 49 вр. с чл. 45 ЗЗД/, с което се моли ответникът да бъде осъден да му заплати следните суми: 30 000 лева - обезщетение за претърпените имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане; 8 933,33 лв., съставляваща мораторна лихва върху сумата от 30 000 лева за периода 20.07.2017 г. - 25.06.2020 г. и сумата от 10 000 хиляди лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, което напълно съвпада с ясно изложените факти и петитум в исковата молба, в която изобщо не се посочва иск за пропуснати ползи, който е основан на чл. 82 ЗЗД, а посочва: „10 000.00 лв., представляващи претендираното обезщетение за претърпените от ищцовото дружество неимуществени вреди, изразяващи се в уронване на доброто му име и накърняване на репутацията му. Излага още, че в Определение от 16.07.2021г. по разпределение на доказателствената тежест за ищеца е посочено, че носи доказателствена тежест да установи фактическият състав по чл.49 вр. чл.45 ЗЗД. Счита, че новият съдия-докладчик по делото, който не е приел посочената правна квалификация и разпределение на доказателствената тежест, е следвало да отмени хода по същество и да укаже на ищеца тежестта за доказване. Намира мотивите на съда, че „при твърдение, че поради виновно неизпълнение на договорно задължение банката е причинила вреда, изразяваща се в накърнена търговска репутация, то тази вреда има своето имуществено измерение", за напълно неправилни и излага

подробни съображения. Твърди, че в исковата молба е направено уточнение, че дружеството претендира неимуществени вреди, които се изразяват в уронване на доброто име и накърняване на репутацията, причинени от забавата към доставчици, които не са могли да бъдат изпълнени в срок. Липсата на точно изпълнение на дружеството към неговите партньори е довело до нарушаване на доверието в него, като никога не е търсил специфичното проявление на деликтната отговорност, визирана в чл. 82 ЗЗД. В тази връзка посочва, че чл.51, ал.1 от ЗЗД визира по- голям и широк обхват на вредите, подлежащи на обезщетяване при деликт, за разлика от обема, очертан в разпоредбата на чл. 82 ЗЗД. Твърди се още, че първоинстанционният съд е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като не е следвало да обсъжда въпрос, с който не е бил сезиран. Но дори и да се приеме, че поставените пред първата инстанция въпроси съответстват с процесното решение, то е налице неправилно разпределение на доказателствената тежест, която се отнася до доклада, който първоинстанционният съд е бил длъжен да направи на основание чл. 146 ГПК. Допълва, че в процесния случай дружеството е успяло да докаже претърпените от него вреди съобразно разпределената в доклада доказателствена тежест, но решение е неправилно тъй като е в резултат от неправилно определяне на доказателствената тежест. В заключение се сочи, че първоинстанционният съд е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила като е разгледал спор, с който не е бил сезиран, а именно иск с правно основание чл. 82 ЗЗД. Фактът, че дадените на страните указания са пълни и точни, с посочени правни квалификации и доказани по основание и размер, съобразно разпределената доказателствена тежест, се подкрепя изцяло от събрания по делото доказателствен материал. Моли да бъде отменено решението на първоинстанционния съд в обжалваната част като недопустимо, при условията на алтернативност, моли за отмяна на решението като неправилно и незаконосъобразно и за постановяване на ново, с което да бъде уважен предявения от дружеството иск за неимуществени вреди. В случай, че бъде преценено, че дадената в доклада от СГС правна квалификация е неправилна, моли да бъде изготвен нов доклад и да бъде указана каква доказателствена тежест носи дружеството по делото. Счита, че правната квалификация в доклада е правилна, а тази направена от съда в решението е грешна. Претендира разноски. Не са сторени доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.3 от ГПК е постъпил отговор на насрещната въззивна жалба от „Обединена българска банка“ АД, в който се излагат доводи за неоснователност на същата. Моли решението в обжалваната от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД част да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Претендира разноски.

При така изложеното съдът намира следното:

Апелативен съд – София, упражнявайки правомощията си съобразно чл. 269 от ГПК, като провери обжалвания съдебен акт във връзка с оплакванията в жалбите и събраните доказателства, приема следното:

Жалбите са подадени в законоустановения двуседмичен срок, от надлежни страни в производството- ищец и ответник, насочени са срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явяват допустими, а като отговарящи на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК и редовни.

С Разпореждане №453/17.03.2025 г., постановено по делото, въззивната жалба и насрещната въззивна жалба са допуснати до разглеждане, като исковата молба, подадена от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в частта относно претенцията за неимуществени вреди, е оставена без движение като нередовна и в полза на дружеството са дадени указания да изложи ясни, еднозначни и безпротиворечиви твърдения като конкретизира вредата, за която претендира обезщетението, задължението по договора, поведението на длъжника по неизпълненото задължение, причинна връзка между поведението и вредите и вината (непредпазливост или умисъла (грубата небрежност)).

В изпълнение на указанията на съда е постъпила уточнителна молба с вх. № 8492/27.03.2025 г. по описа на САС, подадена от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, с която съдът е приел, че исковата молба е приведена в редовност и е предоставена на страните възможност да предприемат тези процесуални действия по посочване на относими за делото доказателства, които са пропуснали да извършат в първата инстанция поради отсъствие, непълнота или неточност на доклада и дадените указания, като е указана доказателствената тежест във връзка с иска за неимуществени вреди.

С протоколно определение от 09.06.2025 г. съдът е приел представената от „Обединена българска банка“ АД Декларация за имущество и интереси с вх.№ Г2493/22.05.2020 г. на управителя Д. Г. за периода 01.01.-31.12.2019 г., допуснал е ССЧЕ с посочените задачи, допуснал е в полза на „Медикус Алфа

СХБАЛ“ ЕООД разпит на един свидетел П. и са приети два броя статии относно професионалната репутация на управителя на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД.

При така изложеното, настоящият въззивен състав, след като обсъди доводите на страните и направи съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, **намери за установено от фактическа и правна страна следното:**

Производството пред СГС е образувано по искова молба на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД против „Обединена българска банка“ АД, в качеството □ на правопреемник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, с предишно наименование „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, в която се излагат твърдения, че ищецът и „Райфайзенбанк“ ЕАД са били в облигационни правоотношения, произтичащи от сключени на 03.09.2015г. договори за откриване и обслужване на банкова сметка и предоставяне на банкови услуги с IBAN BG *****, както и за ползване на електронни услуги, позволяваща нареждане на плащания чрез онлайн система или т.нар. активно електронно банкиране. Заявява, че онлайн банкирането се осъществявало чрез двустранна връзка, като потребителят ищец се идентифицирал с потребителско име и парола, а автентичността на операцията се потвърждавала чрез код, изпращан като кратко текстово съобщение (SMS) от банката на телефона на оторозираното да ползва приложението лице, което го въвеждало и изпращало обратно, с което потвърждавало платежната операцията. Твърди, че на 27.06.2017 г. счетоводителят на дружеството-ищец, М. А., наредила превод на сумата от 30 000.00 лева от сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД с IBAN BG ***** към друга сметка на дружеството в „УникредитБулбанк“ АД с IBAN BG***** с основание „захранване“, като трансферът е извършен чрез въвеждане на код, получен като съобщение от телефонна централа на банката чрез номер 1222 до мобилния телефон на упълномощения счетоводител. Уточнява, че сумата била предназначена за извършване на разплащания по договори на болницата с доставчици, като такъв трансфер се извършвал ежесечно, поради което бил ползван шаблон, при който всяко следващо нареждане ползвало вече съхранените данни за наредител и получател и се променяла единствено датата. Твърди, че в късния следобед на 28.06.2017г. било установено, че сумата не е постъпила по сметката в „Уникредит

Булбанк“ АД, като при справка през приложението счетоводителят забелязал, че преводът е отразен, че следва да постъпи по правилната сметка на болницата в „Уникредит Булбанк“ АД, но с получател неизвестно лице – „Конструкт Корект 2016“ ЕООД. На 28.06.2017 г. цялата сума от 30 000 лв. е изтеглена на каса от управителя на дружеството „Конструкт Корект 2016“ ЕООД- Р. Д.. Сочи, че на 29.06.2017 г. ищцовото дружество е известило „Райфайзенбанк“ ЕАД, че е налице неразрешена платежна операция, тъй като не е дадено съгласие сумата да постъпи в полза на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД и е поискано връщането □. От своя страна „Райфайзенбанк“ ЕАД е поискала възстановяване от „Алианц Банк“ АД на трансферираните средства, но станало известно, че същите са изтеглени на каса. Твърди, че при справка, направена на 29.06.2017 г., е установено, че трансферът от 30 000.00 лева бил вече с отразени други данни, тъй като, освен получателя, бил посочен и друг номер на банкова сметка- BG ***** (в евро). Излага, че е поканил „Райфайзенбанк“ ЕАД за възстанови сумата с писма от 29.06.2017 г., 21.07.2017 г., 07.08.2017 г., на които банката отговорила с отказ, тъй като за нея като доставчик на платежни услуги нареждането е било автентично, като заявено от лице, идентифицирало се с потребителското име и парола за този клиент и потвърдило операцията със SMS съобщение. Посочва още, че на 30.06.2017 г. е известил разследващите органи за извършено престъпление, в хода на което бил привлечен към наказателна отговорност управителят на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД за престъпление по чл.253, ал.1 НК – разпореждане с парични средства, за които е знаел, че са придобити с измама, както и че наказателното производство е приключило със споразумение, с което подсъдимият се е признал за виновен, поради което му е било наложено наказание лишаване от свобода. Твърди, че погрешното насочване на превода е резултат от компютърна измама, извършена чрез пробив в системата на банката, предоставяща платежната услуга, което е следствие от неизпълнение на задължението на обслужващата банка да осигури недостъпност на персонализиращите защитни характеристики на платежния инструмент, поради което следва да възстанови средствата от тази операция. Твърди, че на 28.06.2017г. при справка чрез приложението за онлайн банкиране ищецът установил, че е посочена правилната сметка на получателя, а на следващия ден-29.06.2017 г. тази сметка вече била друга, което налагало извод за подмяна на данните в банката. Излага съображения, че самото нареждане на

операцията, вкл. потвърждаването □ със SMS, не е равнозначно на дадено съгласие от потребителя за превода и при установена липса на такова съгласие, когато на нареждането е бил придаден вид на разрешена операция, както в случая, то банката е отговорна пред клиента за възстановяване на средствата. Заявява още, че като последица от изпълнение на неразрешен превод банката е нанесла неимуществени вреди на ищеца, изразяващи се в уронване на репутацията на търговеца, тъй като поради грешно насочените парични средства болницата е забавила погасяване на задълженията към доставчиците си, което му се е отразило неблагоприятно при вземането на управленски решения от едноличния собственик на капитала и управител на дружеството, който освен това е и практикуващ лекар със сериозна практика и многочислена пациентска листа.

Ответникът е оспорил исковата претенция като е изложил, че грешното насочване на паричните средства е резултат от подмяна на данните за получател от вирус на компютъра на клиента, като тази подмяна се е осъществила при ползвателя на услугата и информацията е постъпила в банката с подменените данни. Счита, че банката е била надлежна страна по договора с ищеца, тъй като точно е изпълнила наредената платежна операция, която е била потвърдена от клиента с автоматично генериран от банката еднократен код, изпратен на SMS. Предвид изложеното, ищецът е в неизпълнение на договорното си задължение да осигури неразкриване на персонализиращите го технически характеристики, като е допуснал заразяване на компютъра си с вирус. Пояснява, че при изпращане на SMS за потвърждаване на операцията банката е посочила в съобщението до наредителя последните десет цифри от банковата сметка на получателя, която сметка била потвърдена със SMS от клиента, което правело операцията разрешена. Счита евентуално, че с извършеното потвърждаване със SMS ищецът е действал при груба небрежност, тъй като е сторил това без да проследи информацията в съобщението от банката и конкретно без да съобрази, че цифрите на банковата сметка на получателя не отговарят на зададените от клиента, като вследствие от това поведение са настъпили вредите. При условията на евентуалност изразява съображения, че искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е недопустим, тъй като такива са присъщи само на физическите лица.

С обжалваното решение на първо място първоинстанционният съд е

приел, че е сезиран с обективно кумулативно съединени осъдителни иски, както следва: иск с правно основание чл.57, ал.1 от Закона за платежните услуги и платежните системи (отм.) за възстановяване на сумата от 30 000.00 лева – стойност на неразрешена платежна операция, наредена от името на ищеца на 27.06.2017 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане; иск с правно основание чл.86, ал.1 от Закона за задълженията и договорите за заплащане на сумата 8 933.33 лева – мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г. върху главницата от 30 000.00 лева; иск с правно основание чл.82 от ЗЗД за заплащане на сумата 10 000.00 лева – обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в нахърнена търговска репутация в резултат от изпълнение на неразрешена платежна операция от 27.06.2017 г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане. Съдът е посочил, че безспорно страните са били обвързани от валиден договор за откриване и обслужване на банкова сметка в лева с IBAN BG *****, по силата на който банката е приела да обслужва болницата, като на платеца е предоставена възможност за активно онлайн банкиране, което извършвал, използвайки потребителско име и парола, чрез които технически характеристики системата на банката го разпознавала като клиент. За безспорно е прието също, че оторизирана да извършва нареждания чрез това приложение е била М. А. като пълномощник на ищеца. Няма спор, че на 27.06.2017 г. от профила на М. А. е било направено нареждане за трансфер на парични средства от сметка на ищеца в „Райфайзенбанк“ ЕАД в сметка на същото дружество в „Уникредит Булбанк“ АД в размер на 30 000.00 лева, както и че същите са били преведени от обслужващата банка на трето за спора лице в „Алианц Банк България“ АД. За безспорно е отчетено обстоятелството, че този трансфер е резултат от манипулиране на данните в платежното нареждане, изразяващо се в подмяна на данните на получателя. По отношение спорния предмет по във връзка с иска по чл.57, ал.1 от ЗПУПС (отм.), а именно къде е извършена манипулацията и в резултат на какви действия, както и дали ли е неразрешена операция съдът е приел, че е налице подмяна на данните на получателя, което е резултат от инсталиран на клиентската машина вирус, данни за какъвто се съдържат по образуваното наказателно производство, приключило с влязла в сила присъда за привлеченото към отговорност лице, функционирането на който вирус позволява промяна на данните в платежното

нареждане, докато клиентът е в сесия, т.е. докато генерира самото платежно нареждане преди да го изпрати на обслужващата банка (доставчик на платежни услуги), който извод изключва манипулация на данните в банката, каквито твърдения са очертани в исковата молба. Съдът е изложил, че щом е доказано, че средствата са били преведени на лице, различно от посоченото от клиента (така в наказателното производство, приключило с присъда), то е налице хипотеза на неразрешена платежна операция, тъй като за нея клиентът не е дал съгласие, за което ищецът е известил обслужващата си банка „без неоснователно забавяне“ и в срока по ЗПУПС (отм) и по ОУ. Ето защо, съдът е заключил, че задължение на банката е било да възстанови средствата по банковата сметка до 21 дни от получаване на уведомлението или до 20.07.2017 г. За неоснователни са приети възраженията на банката, че не носи отговорност за загубата на ищеца, тъй като последният не е защитил персонализиращите данни на платежния инструмент и те са достъпни чрез вирус, като е изтъкнато, че ответникът може да се освободи от отговорност само ако докаже, че платецът е действал умишлено или при груба небрежност, а в случая ищецът, чиято е доказателствената тежест, е установил по делото, че на нареждането е бил придаден вид на автентичен чрез компютърна измама. Изложено е, че приложените по делото ОУ за интернет банкиране не са приложими в отношения на банката с ищеца, тъй като не са били връчени на управителя на ищцовото дружество, а на пълномощник, който не е имал право да подписва договори и да задължава с тях ищеца. Като неоснователно е прието възражението на банката, че клиентът е действал при груба небрежност и с това е причинил изпълнение на неразрешена платежна операция, тъй като е установено, че ищецът е ползвал онлайн банкиране само от служебен компютър с инсталирана антивирусна програма, т.е. положил е грижа да защити персонализиращите технически характеристики на ползвания платежен инструмент, но въпреки това защитата е била преодолява от вирус. Не е налице груба небрежност и с оглед направеното от счетоводителя М. А. потвърждение на операцията със SMS съобщение, тъй като според СГС самото потвърждаване не прави операцията разрешена, както твърди банката, което е аргумент от чл. 51, ал. 1 от ЗПУПС (отм.) - платецът нито сам е наредил, нито е дал съгласие за изпълнение на платежната операция, а потвърждаването □ със SMS не е достатъчно да се приеме, че съгласие е налице – чл.56, ал.3 от закона. Допълнено е, че по делото

съдържанието на изпратения от банката SMS с код за потвърждение е останало неустановено, тъй като е изтрито от счетоводителя, поради което не може да се приеме категорично, че съобщението е съдържало сметката на „Конструкт корект 2016“ ЕООД, както твърди банката, или тази на болницата в „Уникредит Булбанк“ АД, както твърди ищеца. По отношение претенцията с правно основание чл.82 от ЗЗД съдът е посочил, че същата е неоснователна доколкото е останала недоказана, като е изложил, че при твърдение, че поради виновно неизпълнение на договорно задължение банката е причинила вреда, изразяваща се в накърнена търговска репутация, то тази вреда има своето имуществено измерение и не се касае за причинени неимуществени вреди, които следва да се обезщетят по правилото на чл.52 ЗЗД, а за имуществени такива, които следва да бъдат доказани по основание и размер.

В хода на производството са представени Договор- искане за откриване и обслужване на банкова сметка и предоставяне на банкови услуги на юридически лица от 03.09.2015 г., в полза на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, представлявано от Д. М. Г.-управител и едноличен собственик на капитала, подписал искането и който е декларирал, че е запознат и е получил приложимите към договора Общи условия за предоставяне на платежни услуги на юридически лица. Представено е и Искане за ползване на електронни услуги за ФЛ и ЮЛ-Райфайзен онлайн, електронни извлечения, Phonebanking-Abis за клиент „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД и титуляр Д. М. Г., който договор също е подписан от последния.

Представено по делото е и искане за ползване на електронни услуги за потребителя М. А., която с подписа си е потвърдила получаването на ОУ на банката, касаещи онлайн банкирането.

От представената по делото справка от болницата става ясно, че лицата, оторизирани да извършват онлайн банкиране, са управителят Д. М. Г., Т. Ч., М. А. и М. Д. М., последният упълномощен с пълномощно от 03.09.2015 г.

Към исковата молба са представени и ОУ за предоставяне на платежни услуги и Райфайзен онлайн на юридически лица. Съгласно т.12 от ОУ клиентът дава съгласие за изпълнение на платежна операция посредством подписани стандартни форми на платежни нареждания, депозирани на хартиен носител или по електронен път, като банката обработва всяко нареждане в съответствие с посочения в него IBAN или уникален

идентификатор (т.31), а при неточност на посочения от клиента уникален идентификатор на получателя, банката не носи отговорност за неизпълнението или неточното изпълнение на платежната операция (т.32). За нуждите на онлайн банкирането на потребителя се предоставят потребителско име и парола, като клиентът избира начина за авторизиране (т.59). Видно от приложения договор потребителят е избрал SMS съобщение, в който случай банката изпращала еднократен код за потвърждение чрез SMS на заявката за превод на посочен мобилен телефон – т.60.1. Според ОУ клиентът поемал задължение да пази своята парола срещу неправомерното □ узнаване от трети лица (т.81), а право на банката било да откаже изпълнение при съмнение за автентичността на наредителя, вкл. когато не можел да осъществи контакт с него (т.66). В т. 62 от ОУ е посочено, че всички действия, извършени от името на клиент след успешно идентифициране на онлайн потребителя с въвеждане на потребителско име и парола и/или авторизация с токен, еднократен код, изпратен от банката чрез SMS, представляват валидни подписани писмени изявления, обвързващи клиента, като идентифицирането с потребителско име и парола, токен, еднократен код, изпратен от банката чрез SMS имат действие на електронен подпис и имат действие на правно валиден подпис. В т.82 е прието, че банката приема положителната валидация на паролата и другите средства за електронна идентификация и авторизация на онлайн потребителя за достатъчно доказателство за неговата идентичност, като банката няма задължение да извършва допълнителни действия за удостоверяване на идентичността на онлайн потребителя. В отношенията между страните се считало, че потребителят действа при груба небрежност, когато защитните технически характеристики на платежния инструмент са били достъпни от трето лице, поради неспазване инструкциите на банката за защитата им; когато достъпът е осъществен от неоправомощено лице от компютъра на потребителя, намиращ се под негов контрол, както и когато неоторизирано от потребителя интернет плащане е авторизирано чрез потребителско име и парола, токен, еднократен код, изпратен от банката чрез SMS (т.83.1). Отражено е, че загубите от неоторизиран достъп са за сметка на потребителя (т.83.2). В т.90 от ОУ е предвидено задължение на клиента да уведоми банката незабавно в случай, че установи операция, която не е разпоредена от името на клиента или установи неточност или разминаване в реквизитите (сума, получател и др.) на наредена от клиента транзакция. Съгласно т.116 ОУ

клиентът бил длъжен да уведоми банката за неразрешена платежна операция до 45 дни от задължаване на сметката, а банката поемала задължение да възстанови стойността на неразрешената операция в срок до 21 дни от уведомлението – т.117. Прието било, че когато клиентът твърди неразрешена платежна операция, същият носи доказателствената тежест да установи автентичността □, както и че същата не е засегната от техническа повреда или друг недостатък – т.118, ал.1, а съгласно ал.2 на т.118 от ОУ, регистрирано от банката използване на платежен инструмент е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от клиента. Посочено е също, че когато е налице загуба от неразрешена платежна операция, поради неизпълнение на задължението на клиента да запази персонализираните защитни характеристики на платежния инструмент, загубата е за негова сметка – т.119.

По делото са приети Инструкции за сигурност при използване на „Райфайзен онлайн“, от съдържанието на които е видно, че банката е препоръчвала на клиентите си честа смяна на паролата за достъп, подсилването □ със символи, числа, малки и големи букви в съчетание, както и използване на антивирусна програма като защита от чужда намеса. В Инструкциите е посочено, че Райфайзен онлайн предоставя на потребителите си две допълнителни средства за сигурност, които се използват за потвърждаване на активните операции-парола MTAN чрез SMS съобщение и хардуерно устройство, като при паролата MTAN чрез SMS съобщение потребителят своевременно бива информиран (получавайки SMS с парола и детайли) в случай на злонамерен опит за извършване на активни операции от негово име, които реално не е инициирал.

По делото ищецът е представил принтирани страници от приложението за онлайн банкиране от 28.06.2017 г. и от 29.06.2017 г., от които е видно, че на 28.06.2017г., в 10.43 ч., преводът от 30 000.00 лева, се визуализира като нареден на 27.06.2017г., насочен към сметка с IBAN BG ***** „Уникредит Булбанк“ АД с получател „Конструкт корект 2016“ ЕООД, а на 29.06.2017г. в 16.36 ч. се визуализира, е средствата са били насочени по сметка с IBAN BG ***** с получател „Конструкт корект 2016“ ЕООД в „Алианц Банк България“ АД.

По делото е представено от ответника с отговора на исковата молба неоспорено от ищеца преводно нареждане за сумата от 30 000 лв., видно от

което на 27.06.2017 г. в 15:23 г. същото е създадено от М. Б. А., като платец е посочен „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, а получател е „Конструкт корект 2016“ ЕООД с IBAN BG *****. Видно е още, че платежното нареждане е подписано на 27.06.2017 г. в 15:25 ч. и изпратено на 27.06.2017 г. в 15:26 ч.

По делото от ответника е приложено извлечение по сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД за периода 01.06.2017 г.-30.06.2017 г., от което става ясно, че в системата на банката на 27.06.2017 г. е регистриран превод в лева в размер на 30 000 лв. с бенефициент „Конструкт корект 2016“ ЕООД с IBAN BG ***** с посочено основание „захранване“.

Представено от банката и прието от съда е и неоспорено от ищеца Извлечение от електронната система на банката със системните записи (логове) за SMS оторизацията на процесната платежна операция от 27.06.2019 г., в което е посочено, че на 27.06.2017 г. в 15:24:38:517 ч. от номер 12222 до номер 359 ***** е изпратен SMS със съдържание „12603509, 30 000.00***** 15 000.00*****“.

В заявление от 29.06.2017 г., представено по делото от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, изходящо от ищеца и адресирано до обслужващата банка, е посочено, че на 27.06.2017 г. от сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „Райфайзенбанк“ АД е нареден превод по сметка на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „УникредитБулбанк“ АД, като на 28.06.2017 г. в 10.43 ч. е направена разпечатка от интернет банкирането, в която се вижда същата банкова сметка, а контрагентът е друг. Посочено е, че до този момент по сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „УникредитБулбанк“ АД сумата от 30 000 лв. не е постъпила все още, а в онлайн банкирането се вижда, че преводът е нареден по друга сметка и друг контрагент, поради което е поискано спешно връщане на сумата.

Представено е съобщение от „Райфайзенбанк“ ЕАД до „Алианц Банк България“ АД от 29.06.2017г. с искане за връщане на сумата от 30 000.00 лева по процесното нареждане, поради измама, както и отговор на адресата, че средствата са били изтеглени.

Прието е писмо от банката от 05.07.2017 г., с което искането за възстановяване на средствата не е било уважено. Посочено е, че нареждането изхожда от обичайния IP адрес, създадено е с потребителското име и парола

на надлежно упълномощения счетоводителя М. А. и операцията е потвърдена от нея чрез еднократно генерирана парола (MTAN), предоставена □ в SMS съобщение, ведно с информация за последните десет цифри от сметката на получателя и размера на сумата.

Приложени са писма от ищеца от 21.07.2017г. и 07.08.2017г. до „Райфайзенбанк“ ЕАД с искане за възстановяване на средствата, което не е било удовлетворено.

Представена по делото е жалба от 30.06.2017 г., подадена от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД до ОП – Пловдив за извършено престъпление.

Приложено е постановление по ДП № 263/2017г. на сектор „ИП“ при ОД на МВР – Пловдив, с което образуването по сигнал на ищеца наказателно производство е било изпратено по компетентност на СГП. В същото е направен извод, че от събраните материали и конкретно от изследване на компютъра на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, от който е наредено плащането, се установява извършена компютърна измама чрез заразяването му с вирус, който е манипулирал данните от платежното нареждане.

Представено е извлечение от протокол от съдебно заседание по н.о.х.д. № 2322/2020 г. на СГС-НО, на което е одобрено споразумение, с което подсъдимият Р. Д., управител на „Конструкт корект 2016“ ЕООД, се е признал за виновен в това, че на 28.06.2017г., в офис на „Алианц Банк България“ АД в гр.София, е извършил финансова операция с имущество, като изтеглил на каса сумата от 15 200.00 евро (равностойност на 29 728.62 лева) от банковата сметка на „Конструкт корект 2016“ ЕООД, с наредител „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, за което имущество е предполагал, че е придобито чрез тежко умишлено престъпление - компютърна измама, извършено от неустановено по делото лице, като за така извършеното престъпление на лицето е било наложено наказание лишаване от свобода. Постигнатото по чл.384 НПК споразумение има характер на влязла в сила присъда и същата е окончателна.

По делото е изслушано заключението по допуснатата от съда СТЕ, изготвена от вещото лице Т. Т.. Съгласно същото, „Райфайзенбанк България“ ЕАД не е защитила сигурно паричните средства и транзакции при онлайн банкирането на своите клиенти, тъй като потребителско име, парола и SMS код не са достатъчно сигурен критерий за опознаване на клиента от банката. Те могат да станат достояние на злонамерени лица с цел кражба на парични

средства от банковите сметки на клиентите. Посочено е, че банката не е въвела потребителски цифров сертификат или универсален електронен подпис за опознаване на клиентите си, като не е имала и специален софтуер, който да създава друг специален скрит ключ между банката и клиента при транзакция, известен само на банката, който да препразва клиента, чиито компютър е заразен с компютърен вирус. Банката не е имала система за следене на „подозрителни“ транзакции, която да се задейства при транзакции над определен лимит, при който да се изиска потвърждение по телефон и декларация за произход на средства. Установено е, че преводите се извършват автоматично и няма служител на банката, който да ги обработва и оторизира. Посочено е още, че нареждането е генерирано с потребителско име и парола и потвърдено с код, автоматично генериран от банката, изпратен на мобилен телефон на счетоводителя на болницата, която е потребител на услугата онлайн банкиране. Според вещото лице има разминаване на въведените данни и получените от банката, като на 28.06.2017 г. нареждането е за трансфер на сумата по сметка в „Уникредит Булбанк“ АД, а на следващия ден – по сметка в „Алианц Банк България“ АД. Изводът е основан на документите, представени от ищеца, за които се твърди, че са извлечение от приложението за интернет банкиране и които ответникът оспорва с твърдение, че са снимка на екрана, който вижда потребителя и в този смисъл не съставляват извлечение от сметката му.

В нова единична СТЕ на вещо лице инж. Д. К. е посочено, че данните на генерираното от ищеца платежно нареждане са били манипулирани от вирус, който модифицира тези данни преди изпращането им по защитен канал към банката в момента на формиране на заявката, като промяната след изпращане на заявката не е възможна. Уточнено е, че от приложените от ищеца екранни снимки (скрийншот), които не са извлечения от системата на „Райфайзенбанк“ ЕАД, се установява, че вирусът е подменил избрани елементи от страницата, която се визуализира на уеб браузъра на клиента в движение, т.е. докато трае сесията му, като самият потребител не вижда промяната в елементите, но именно подменени, те са постъпили в банката. Вещото лице е пояснило, че именно поради възможността за такова манипулиране, страните са приели SMS оторизация на нарежданията, при който случай банката изпраща на клиента код за потвърждение на SMS съобщение, което съдържа и последните 10 цифри от сметката на получателя, такава каквато е получена в банката,

които цифри наредителят следва да провери. Посочил е, че ползването на антивирусна програма на клиентската машина е изискване на банката, която обаче не е уточнила вида на програмата, поради което това е решение на клиента.

По делото е приета тройна техническа експертиза, изготвена от вещите лица Н. Х., А. К. и Ю. Й., от заключението по която се установява, че основно изискване на „Райфайзенбанк“ ЕАД към потребителите на онлайн услугите към 2017 г. е ползване на антивирусна програма и охрана на идентифициращите клиента технически характеристики като потребителско име и парола. При изпратено платежно нареждане банката генерира код за потвърждение като SMS на посочения от клиента телефон, ведно с данните за сметката на получателя, който с изпращането на кода потвърждавал операцията. Посочено е, че към 2017 г. това е била основната система за защита, която била ползвана от банките, въпреки съществуването на по-надеждни методи за сигурност на интернет банкирането, които обаче са се наложили по-късно. Експертите са посочили, че в случая подмяната на данните в платежното нареждане от 27.06.2017 г. е станало на клиентската машина в резултат на вирус, пробил защитата на инсталираната антивирусна програма. Заявили са, че тази промяна се е осъществила за секунди, докато трае сесията на клиента, и по начин, че потребителят не я е виждал, тъй като на неговият екран се визуализирали данните, които той е подал, но променените такива са внесени в момента на изпращане на нареждането към банката, която е получила нареждане за трансфер на сумата по сметка на „Конструкт корект 2016“ ЕООД в „Алианц Банк България“ АД. Отразили са, че при този вид манипулиране (компютърна измама) банката няма възможност да променя съдържанието на нареждането, тъй като то се заключава при изпращането му от клиента, поради което банката само изпълнява същото.

От втора тройна СТЕ, изготвена от вещите лица Г. Р., проф. Н. Р. и М. А., приета по делото, се установява, че мерките за сигурност по отношение на сървъра, на който се намира онлайн банкирането на „Райфайзенбанк“ ЕАД, са адекватни, тъй като сървърът работи в изолирана среда, няма достъп до интернет, има конфигуриран Firewall и инсталиран антивирусен софтуер. Вещите лица са установили, че банката е имала изискване към клиентите да ползват антивирусни програми, но без да са конкретизирани програмите. Посочено е, че преводите не се обработват от служител, а процесът е

автоматизиран и промени в полученото платежно нареждане не са могли да бъдат направени. Установено е, че процесното платежно нареждане е генерирано с потребителското име и парола на М. А. на 27.06.2017 г., като то е постъпило в масивите на банката и регистрирано с подменени данни за получател, което е резултат от заразяване на клиентската машина с вирус, който е променил данните в сесията на потребителя.

Пред СГС е изслушано и прието като компетентно и безпристрастно изготвено заключение по ССЧЕ, в което вещото лице е отразило, че процесният превод е насочен и получен от „Конструкт Корект 2016“ ЕООД, с когото ищецът не е имал договорни отношения, като първоначално преводът е осчетоводен по сметка извънредни разходи, а в края на финансовата 2017 г. сумата от 30 000 лв. е отнесена като загуба в счетоводните записвания на болницата (сметка 123 – Печалби и загуби).

Пред настоящата инстанция е прието заключението по допуснатата от съда ССЧЕ, което съдът намира за обективно, безпристрастно и компетентно изготвено. Съгласно същото за периода 27.06.2017 г.-31.07.2017 г. са налице забавяния в плащанията към доставчици на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД с различна продължителност, но по отношение изплащането на работни заплати и възнаграждението на управителя не са налице закъснения за месец юни и месец юли 2017 г.

От показанията на М. А. става ясно, че тя е главен счетоводител на Медицински център „Медикус Алфа“, а не на болницата, но е упълномощена да нарежда разплащания от името на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД ЕООД. Твърди, че на 27.06.2017 г. е наредила превод на сумата от 30 000.00 лева от сметката на болницата в „Райфайзенбанк“ ЕАД в сметка със същия титуляр в „Уникредит Булбанк“ АД, с основание захранване, която операция се изпълнявала ежемесечно. Пояснява, че нареждането е генерирано на служебен компютър, единствено от който може да извършва такава дейност, както и че то е съставено по шаблон, тъй като преводът е ежемесечен и системата е запазила данните на наредител и получател, поради което промяната е само в датата на документа. Уточнява, че след изпращане на платежното нареждане е получила код за потвърждение от банката на телефонния си номер, като в съобщението е била посочена сумата и банката получател – „Уникредит Булбанк“ АД, поради което е потвърдила плащането,

без да се усъмни в операцията. Сочи, че на следващия ден – 28.06.2017 г., в 10.43-10.45 ч. е направила разпечатка от системата за интернет банкиране за прилагане в счетоводството, което било обичайна практика, и установила, че всичко било наред с превода. За това, че сумата не е постъпила по посочената от нея сметка узнала в късния следобед на 28.06.2017г., когато синът на управителя я информирал, че няма средства по сметка на болницата в „Уникредит Булбанк“ АД. Твърди, че отново направила справка с извлечението и установила, че е посочен верен номер на банкова сметка, но като получател бил посочен „Конструкт корект 2016“ ЕООД, с който болницата не е имала отношения. Заявява, че се е свързала по телефон с банката, от където служител я информирал, че сумата е трансферирана към „Алианс Банк България“ АД. Твърди, че на 29.06.2017 г. е депозирана жалба в банката. Сочи, че в същия ден отново направила разпечатка от интернет банкирането и установила, че освен титуляря вече и сметката на получателя била друга. Признава, че SMS съобщението с кода за потвърждение е бил изтрит от нея, поради което не може да укаже съдържанието му. Посочва, че липсата на сумата от 30 000 лв. по сметката в „УникредитБулбанк“ АД се е отразило на ритъма на работа на дружеството, тъй като са били забавени плащания на болницата към нейни доставчици.

Пред въззивната инстанция е разпитан М. Д. М., който от 2001 г. работи като административен директор на „Медикус Алфа“, а в „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД работи от 2019 г. като финансов мениджър. Излага, че управителят на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД- Д. М. Г., е негов баща. Сочи, че след като узнал, че паричните средства не са постъпили по сметка в „Уникредит Булбанк“ АД, били осъществени множество срещи както с представители на „Райфайзенбанк“ ЕАД, така и с представители на „УникредитБулбанк“ АД. Излага, че участието в досъдебното производство в продължение на месец-два, както и изземването на компютрите на счетоводителките се е отразило неблагоприятно на работата както на счетоводителите, така и на управителя, като последният е бил силно притеснен, тъй като случаят може да се повтори. Допълва, че управителят работи всеки ден като лекар, като случаят нарушил много дейността му, не можел да изпълнява адекватно медицинските дейности. Излага, че вследствие на процесната транзакция са забавени някои плащания, като по-голяма част от плащанията са правени на каса.

При така изложеното, настоящият състав намира следното **от правна страна:**

Съдът е сезиран с обективно кумулативно съединени иски с правна квалификация чл.57, ал.1 от ЗПУПС (отм.) за възстановяване на сумата от 30 000.00 лв. – стойност на неразрешена платежна операция; иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на сумата 8 933.33 лв., представляваща мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г. и иск с правно основание иск с правно основание чл.82 ЗЗД за заплащане на сумата 10 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в накърнена търговска репутация в резултат от изпълнение на неразрешена платежна операция от 27.06.2017 г.

По иска по чл.57, ал.1 от ЗПУПС (отм.) въззивната инстанция намира следното:

Съгласно чл.51, ал.1 от ЗПУПС (отм.), платежната операция е разрешена, ако платецът я е наредил или е дал съгласие за изпълнението □. При липса на съгласие платежната операция е неразрешена. Съгласно т.12 от ОУ на банката,приложими между страните, клиентът дава съгласие за изпълнение на платежната операция посредством подписани стандартни форми на платежни нареждания, депозирани на хартиен носител или по електронен път.

В чл.57 от ЗПУПС (отм.) е посочено, че в случай на неразрешена платежна операция доставчикът на платежни услуги на платеца му възстановява незабавно стойността на неразрешената платежна операция и, когато е необходимо, възстановява платежната сметка на платеца в състоянието, в което тя би се намирала преди изпълнението на неразрешената платежна операция, като това следва да се извършва незабавно след приключване на процедурата по чл. 56, но не по-късно от 21 дни след получаване на уведомлението по чл. 55. Според чл.56, ал.1 от ЗПУПС (отм.), когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал изпълнението на платежна операция или че е налице неточно изпълнена платежна операция, доставчикът на платежната услуга носи доказателствената тежест при установяване автентичността на платежната операция, нейното точно регистриране, осчетоводяването, както и за това, че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък. В

разпоредбата на чл.48, ал.2 от ЗПУПС (отм.) е предвидено, че когато ползвателят на платежна услуга не е потребител, страните по платежната операция могат да договорят, че в отношенията им няма да се прилагат [чл. 49, ал. 1](#), [чл. 51, ал. 1](#), [чл. 56](#), 58, 59, [62](#), 68, 69 и [чл. 70, ал. 1](#), както и да договорят срок, различен от предвидения в [чл. 55](#). В ал.2 на чл. 56 от ЗПУПС (отм.) е прието, че установяването на автентичността е процедура, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери правомерното използване на конкретен платежен инструмент, включително неговите персонализирани защитни характеристики, като използването на конкретен платежен инструмент се определя от правилата и процедурите на доставчика на платежни услуги по изпълнение на съответната платежна операция. Съгласно чл.56, ал.3 от ЗПУПС (отм.), когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал платежна операция, регистрираното от доставчика на платежни услуги използване на платежен инструмент не е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от платеца или че платецът е действал чрез измама, или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по [чл. 53](#), които според посочената разпоредба се състоят в това 1. да използва платежния инструмент в съответствие с условията за неговото издаване и използване; 2. да уведомява доставчика на платежни услуги или упълномощено от него лице за загубване, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент незабавно след узнаването; 3. след получаване на платежния инструмент да предприеме всички разумни действия за запазване на неговите персонализирани защитни характеристики, включително да не записва каквато и да е информация за тези характеристики върху платежния инструмент и да не съхранява такава информация заедно с платежния инструмент.

Настоящата инстанция намира, че по делото безспорно се установява, че ищецът и ответникът, в качеството му на правопреемник на „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД, са били обвързани от Договор- искане за откриване и обслужване на банкова сметка и предоставяне на банкови услуги на юридически лица от 03.09.2015 г., както и Договор –искане за ползване на електронни услуги за ФЛ и ЮЛ- Райфазен онлайн от 03.09.2015 г. Видно от уточнението от страна на ищеца, направено в молба от 27.03.2025 г. по описа на САС, същият счита за неразделна част от Договорите и ОУ за предоставяне

на платежни услуги и Райфайзен онлайн на юридически лица ФК 09.01.98/06, които са представени по делото и приети пред първата инстанция. От изложеното следва, че след като страната се позовава на клаузи от ОУ, за които твърди да са нарушени от страна на банката, то същата признава, че е запозната с тях и те са действали в отношенията между страните. На следващо място, Искането за ползване на електронни услуги за М. А., в което всички отметки, в това число и за ОУ, са налични, е подписано от управителя на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, с което изрично е посочил, че е получил и е запознат с ОУ за ползване на „Райфайзен онлайн“. В допълнение, както основателно е посочила банката във въззивната си жалба, съгласно чл.298, ал.1, т.2 от ТЗ, общите условия са задължителни за другата страна, когато тя е търговец и ги е знаела или е била длъжна да ги знае и не ги е оспорила незабавно. Поради изложеното, съдът намира, че страните по делото са обвързани от ОУ за ползване на „Райфайзен онлайн“.

Няма спор, че ищцовото дружество не се явява потребител по см. на т. 23 от ДР на ЗПУПС (отм.), съгласно която "Потребител" е физическо лице - ползвател на платежна услуга, което при договори за предоставяне на платежни услуги извършва дейност, различна от неговата търговска или професионална дейност.

Съгласно т.118, изр.1 от ОУ, когато клиентът твърди, както е в процесния случай, че не е разрешавал изпълнението на платежна операция или че е налице неточно изпълнение на платежна операция, клиентът носи доказателствена тежест при установяването на автентичността на платежната операция, както и че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък, т.е. страните са предвидили отклонение от правилото на чл.56, ал.1 от закона в изпълнение на възможността, предвидена в чл.48, ал.2 от ЗПУПС (отм.), като са разменили доказателствената тежест в случай на твърдение на платеца за неразрешена платежна операция. С оглед на това, в тежест на ищеца е при условията на пълно и главно доказване на установи по безспорен начин по делото автентичността на платежната операция, нейното точно регистриране и осчетоводяване, както и че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък, зада бъде основателен искът по чл. 57, ал.1 от ЗПУП (отм.). Ответникът пък е достатъчно да осъществи успешно насрещно непълно доказване на претендираните факти.

На следващо място, видно от съдържанието на т.118, изр.2 от ОУ е, че страните са предвидили, в отклонение на правилото на чл.56, ал.3 от ЗПУПС (отм.), в изпълнение на възможността, предвидена в чл.48, ал.2 от ЗПУПС (отм.), че регистрирането от банката на използване на платежен инструмент е достатъчно доказателство, за да се приеме, че платежната операция е била разрешена от клиента. В т.82 пък е посочено, че банката приема положителната валидация на паролата и другите средства за електронна авторизация, предоставени на онлайн потребителя, за достатъчно доказателство за неговата идентичност, като за нея липсва задължение да извършва допълнителни действия за удостоверяване на идентичността на онлайн потребителя.

В т.16 от ДР на ЗПУПС (отм.) е дадено легално определение за понятието "Платежен инструмент", съгласно което той представлява персонализирано/персонализирани устройство/устройства и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и използвани от ползвателя на платежни услуги с цел подаване на платежно нареждане. В т.62 от ОУ е приета необорима презумпция, че всички действия, извършени от името на клиента след успешно идентифициране на онлайн потребителя с въвеждане на потребителско име и парола и/или авторизация с токен, еднократен код, изпратен от банката чрез SMS, представляват валидни подписани писмени изявления, обвързващи клиента.

Относно твърдението на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, че преводът, извършен на 27.06.2017 г., представлява неразрешена платежна операция настоящият състав намира следното:

Безспорно е, че онлайн преводите се осъществявали от клиента чрез потребителско име и парола за достъп, като за авторизиране на превода е избрана като възможност от управителя на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД получаването на еднократен код, изпращан от банката на телефонния номер на потребителя чрез SMS.

Няма спор, а и видно от доказателствата се установява, че М. А. е била оторизирана да извършва нареждания чрез Райфайзен онлайн като пълномощник на ищеца.

Страните не спорят, че на 27.06.2017г. от профила на счетоводителя М.

А. чрез предварително зададен шаблон е било направено нареждане за трансфер на парични средства от сметка на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „Райфайзенбанк“ ЕАД в сметка на същото дружество в „Уникредит Булбанк“ АД в размер на 30 000 лв., както и че същите са били преведени по сметка на трето за спора лице - „Конструкт корект 2016“ ЕООД в „Алианц Банк България“ АД, с което лице ищцовото дружество, видно от доказателствата по делото, не е било в търговски взаимоотношения.

Ищецът твърди, че преводът по сметка на „Конструкт корект 2016“ ЕООД е в резултат от манипулиране на данните в платежното нареждане, изразяващо се в подмяна на данните на получателя.

Ищецът твърди, че банката не е осигурила достатъчна защита на персонализиращите данни на своите клиенти, че е налице неизпълнение на задължения от страна на банката, предвидени в договора, както и че е налице неразрешена платежна операция, за която доставчикът на платежни услуги дължи възстановяване стойността на неразрешената платежна операция.

По отношение обстоятелството налице ли е в достатъчна степен защитена система на банката за онлайн банкиране, настоящият състав намира, че от доказателствата по делото се установява, че в процесния случай има пробив не в системата на банката, а в компютърната система на ищеца, въпреки базовата антивирусна програма, с която е бил снабден същият, в която система е проникнал вирус от типа Троянски кон, което е позволило промяна на данните в платежното нареждане, докато клиентът е в сесия, т.е. докато генерира самото платежно нареждане преди да го изпрати на обслужващата банка (доставчик на платежни услуги). По делото се установява от заключенията по СТЕ на вещо лице инж. Д. К. и тройна техническа експертиза, изготвена от вещите лица Н. Х., А. К. и Ю. Й., че вирусът изменя данни в генерираното от клиента платежно нареждане, в това число и IBAN на получателя, като този процес остава скрит от ползвателя на банковата услуга. Установено е, че на екрана на потребителя се визуализира платежно нареждане, такова каквото то е създадено от него, но „по пътя“ на изпращане към банката, вирусът променя данните в платежното нареждане и в системата на банката то пристига видоизменено. В подкрепа на този извод е не само представеното от банката преводно нареждане, но и представеното от нея извлечение от движението по сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД за

периода 01.06.2017 г.-30.06.2017 г., видно от което в системата на банката на 27.06.2017 г. е регистриран превод към „Конструкт корект 2016“ ЕООД с банкова сметка с IBAN BG *****. Посоченият механизъм на функциониране на вируса, засегнал компютъра на ищеца, дава отговор и на въпроса защо при извършването на самия превод на екрана на компютъра на М. А. са визуализирани данни за превод с коректните реквизити, въпреки че в банката е постъпило платежно нареждане с променени реквизити.

Макар вещите лица по делото да са работили без достъп до персоналния компютър на наредителя, поради изземването му за нуждите на наказателното производство, както и без проверка на сървъра на обслужващата „Райфайзенбанк“ ЕАД, поради неактивността му в резултат на преобразуването □, то следва да се приеме, че предвид квалификацията и опита на вещите лица, а и предвид твърдението на вещото лице А. К., че е работил по ДП №97/2018, пр.пр. 7223/2018 г., като е изготвил експертизата след пряк достъп до компютъра на ищцовата страна, за който е установил, че е бил заразен с компютърен вирус от типа Троян-спай, то следва да се приеме, че именно последният е причината за твърдяната подмяна на данните в изпратеното от М. А. до „Райфайзенбанк“ ЕАД платежно нареждане. Въззивният съд категорично споделя извода на СГС, подкрепен от доказателствата по делото, че на 27.06.2017г. в „Райфайзенбанк“ ЕАД е постъпило нареждане от ищеца за плащане на сумата от 30 000лв. в полза на „Конструкт корект 2016“ ЕООД по сметка в „Алианц Банк България“ АД.

С оглед на това и както правилно е изложил СГС, изключено и недоказано е твърдението на ищеца за манипулация на данните на превода в банката, който извод се подкрепя от заключенията по СТЕ на вещо лице инж. Д. К. и тройна техническа експертиза, изготвена от вещите лица Н. Х., А. К. и Ю. Й. по делото, съгласно които преводите се осъществяват автоматизирано и при липсва на участие в обработката им от служители на банката. Не бе доказано от ищеца да има пробив или недостатъчна защита в банковата система и сървъра на ответника.

На следващо място, както бе посочено по-горе, в тежест на ищеца е да установи по делото при условията на пълно и главно доказване, че не е разрешавал платежната операция. От страна на ответника по делото са представени неоспорени от ищеца доказателства за съдържанието на

изпратения от банката SMS, който служителката М. А. е следвало да провери, след което да въведе посочения в него код. Видно от същите е, че SMS е съдържал последните цифри от банковата сметка на „Конструкт корект 2016“ ЕООД, а именно „*****“, противно на твърденията на ищеца. С това банката е провела успешно насрещно доказване, което не е необходимо да е пълно, че операцията е разрешена. Според договореностите между страните в приложимите ОУ (т.62) щом клиентът е въвел потребителско име и парола и след получаване на посочения от него телефонен номер на SMS с данни за превода и код за потвърждение, е авторизирал превода с еднократния код от SMS, то е налице валидно подписано писмено изявление, представляващо използване на платежен инструмент, което е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от клиента (т.118, ал.2 от ОУ). В чл.51, ал.3 от ЗПУПС (отм.) изрично е прието, че съгласието за изпълнение на платежна операция или на поредица от платежни операции се дава по ред и начин, уговорени между платеца и неговия доставчик на платежни услуги, а в т.12 от ОУ на банката е предвидено, че клиентът дава съгласие за изпълнение на платежна операция посредством подписани стандартни форми на платежни нареждания, депозирани на хартиен носител или по електронен път. От изложеното може да се направи извод, че процесната платежна операция се явява разрешена, доколкото е изпълнена договорената между страните процедура по извършване на превод чрез системата за онлайн банкиране. С потвърждаване на платежната операция от страна на М. А., чрез въвеждане на кода за потвърждение, получен на телефонния □ номер, фактическият състав по извършване и авторизиране на платежната операция е завършен. Ясно и нееднозначно е посочено в т.82 от ОУ, че банката приема положителната валидация на паролата и другите средства за идентификация и авторизация, предоставени на онлайн потребителите, за достатъчно доказателство за неговата идентичност, като за нея не възникват задължения за допълнителни действия по удостоверяване на идентичността на потребителя. По делото е установено по несъмнен начин, че банковата операция е извършена от профила на М. А., който е бил достъпен от нейния служебен компютър, използван винаги до момента при онлайн банкирането от ищеца, като влизането в профила е осъществено чрез еднократно и коректно въвеждане на парола, която е била достъпна само за М. А.. При извършване на операцията е въведен коректно и еднократно деветцифрения код за сигурност, който е бил

изпратен от банката на посочения от самия ищец телефонен номер, за който липсват твърдения, да е бил извън владението и надзора на А.. Напротив, именно А. е въвела кода и потвърдила платежната операция. При извършването на банкова операция онлайн идентификацията на наредителя се осъществява автоматично, както е посочено в заключенията по СТЕ на вещо лице инж. Д. К. и тройна техническа експертиза, изготвена от вещите лица Н. Х., А. К. и Ю. Й., от компютърната система на банката, чрез достъпване на потребителски профил с конкретно потребителско име и парола, известна само на потребителя, и въвеждане на цифрен код, изпратен от автоматичната система на банката до номер на телефон, посочен от потребителя, за който е налице предположение, че се намира в негово държане. Кумулативното изпълнение на горните условия задължават банката да приеме, че профилът е използван от потребителя, на който е предоставен и същият е автор на волеизявлението за извършване на наредената банкова операция.

С оглед последиците от разпределението на доказателствената тежест в процеса, може да се направи единствения обоснован извод, че процесната банкова операция не е по естеството си неразрешена платежна операция по смисъла на чл. 51, ал.1, изр.2 от ЗПУПС (отм.), доколкото е налице регистриране от банката на използване на платежен инструмент (т.118, изр.2 от ОУ), поради което предявеният иск се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

Въпреки приетото, което настоящият състав намира за правилно и доказано, дори да се приеме, че процесната платежна операция е неразрешена, то в този случай следва да бъде преценено налице ли са основания за изключване отговорността на банката с оглед нейните възражения за неизпълнение от страна на ищеца с груба небрежност на негови задължения по чл.53 от ЗПУПС (отм.) вр. чл.83.1 от ОУ, по които въпроси съдът намира следното:

Съгласно чл. 58, ал.2 от ЗПУПС (отм.) платецът понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни операции, ако ги е причинил чрез измама или с неизпълнението на едно или повече от задълженията си по [чл. 53](#) умишлено или поради груба небрежност. В тези случаи платецът понася вредите независимо от размера им.

На първо място следва да се посочи, че неоснователни се явяват

възраженията на банката, че ищецът при условията на груба небрежност не е защитил персонализиращите данни на платежния инструмент, тъй като е допуснал инсталирането на зловреден вирус на компютъра, използван за електронно банкиране. От доказателствата по делото се установява, че спрямо ищеца банката не е поставила специални и изрични изисквания за антивирусен софтуер, който да се ползва с по-висока защита, предвид осъществяваното електронно банкиране. В приложените по делото Инструкции са дадени общи указания за спазване на посочените правила и принципи при работа с Райфайзен онлайн, без да са поставени завишени изисквания към клиентите на банката. На следващо място, по делото се установява, че компютърът на ищеца е имал инсталирана, макар и базова, антивирусна програма, която е била преодоляна от „Троянски кон“. От това следва да се направи извод, че ищцовото дружество не е действало с груба небрежност и е положило грижа и усилия да защити компютъра си от възможност за навлизане на вируси, въпреки което такъв е засегнал устройството, на което е осъществен превода.

Настоящият състав обаче намира, че счетоводителката М. А. като упълномощена да извършва от името на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД парични преводи, е действала при груба небрежност като при потвърждение на операцията със SMS съобщение очевидно не е положила дължимата грижа и с това е причинила изпълнение на неразрешена платежна операция. На първо място, съдът намира, че от представеното с отговора на исковата молба заверено извлечение от електронната система на банката относно системните записи за SMS оторизацията на процесната платежна операция от 27.06.2017 г., неоспорена от ищеца, се установява по безспорен и категоричен начин съдържанието на полученото на телефонния номер на М. А. съобщение от банката с посочените в него IBAN и код за потвърждение. Съдът намира, че въпреки че по делото липсва представено самото съобщение, което А. е получила за потвърждаване, поради това че последната го е изтрила на другия или на по-следващия ден, то следва да се приеме, че М. А. е получила съобщение от банката, в което са били посочени последните цифри от IBAN на банковата сметка именно на „Конструкт корект 2016“ ЕООД-„*****“. Този извод се подкрепя и от заключенията по тройна техническа експертиза, изготвена от вещите лица Н. Х., А. К. и Ю. Й., в която е посочено, че след като банката получи платежното нареждане, което „по

пътя“ към нея е изменено заради намесата на вируса, към потребителя се връща SMS, в който е посочена изменената банкова сметка, т.е. полученият SMS съдържа подменения IBAN. Видно от представеното от ответника преводно нареждане, както и от извлечението за движение по банковата сметка на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, неоспорени от ищеца, е, че от сметката на дружеството на 27.06.2017 г. е нареден превод именно към „Конструкт корект 2016“ ЕООД с IBAN BG *****, което макар и косвено подкрепя посочения извод. С оглед на това, сериозно разколебана е истинността на твърдението на свидетелката А., че след като е получила SMS е установила, че в същия е изписана сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „УникредитБулбанк“ АД.

На следващо място, не отговаря на доказателствата по делото изложеното от счетоводителката М. А. в показанията □ твърдение, че на 28.06.2017 г. в 10.43-10.45 ч., когато същата, съгласно обичайната практика в болницата, е изготвила извлечение на хартиен носител от банковите сметки на дружеството във всички банки, всичко е било наред. Видно от приложеното към исковата молба извлечение за периода 27.06.2017 г.-28.06.2017 г. е, че още към онзи момент- 10:43 ч. на 28.06.2017 г. е налице нередност в отразения превод, състояща се в разминаване между име на получател и IBAN на същия. М. А. сочи, че е забелязала, че банковата сметка, посочена в извлечението, е на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД в „Уникредит Булбанк“ АД, което безспорно е така, но признава, че факта на разминаване между име и банкова сметка, т.е., че под правилната банкова сметка-тази на ищцовото дружество в „УникредитБулбанк“ АД е посочено името на друг получател-„Конструкт корект 2016“ ЕООД, установила в късния следобяд на 28.06.2017 г., след като финансовият директор я е уведомил, че има проблем по движението в сметката, когато видно от доказателствата по делото, сумата вече е била изтеглена на каса от управителя на „Конструкт корект 2016“ ЕООД. Ако беше положила дължимата грижа счетоводителката, то същата би могла още на 27.06.2017 г. в 10:43 ч. да установи, че има разминаване между банковата сметка и името на получателя и на основание т. 90 от ОУ незабавно да уведоми банката като по този начин предотврати възможността сумата да бъде изтеглена на каса. В случая банката-ответник е уведомена за проблема с процесната платежна операция едва на 29.06.2017 г., когато сумата вече е изтеглена.

Поради изложеното следва да се направи извод, че при осъществяване на процесната платежна операция ищцовата страна, чрез счетоводителката М. А., е действала с груба небрежност като не е осъществила, в съответствие с договореното, проверка на съдържанието на изпратения □ SMS. В т.83.1 от ОУ е посочено, че страните приемат за неизпълнение на задълженията на онлайн потребителя по чл.53 от ЗПУПС с груба небрежност, когато неоторизирано от потребителя плащане е авторизирано чрез потребителско име и парола, токен, еднократен код, изпратен от банката чрез SMS, какъвто е настоящият случай. При процесната платежна операция липсва основание за ангажиране отговорността на банката.

С оглед на тези мотиви, въззивната инстанция намира, че предявеният иск по чл.57 от ЗПУПС (отм.) се явява неоснователен и недоказан и като такъв следва да бъде отхвърлен изцяло.

Предвид неоснователността на иска по чл.57 от ЗПУПС (отм.), неоснователен се явява и акцесорният иск с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от 8 933.33 лв., представляваща мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г.

По иска по чл.82 ЗЗД

Съгласно решение № 274/18 от 18.03.2019 г. на ВКС, IV г.о. по гр.д. № 5120/2017 г., решение № 206 от 26.03.2019 г. на ВКС, III г.о. по гр.д. № 4762/29017 г., решение № 29 от 10.03.2020г. на ВКС, IV г.о. по гр.д. № 1690/32019 г., решение № 35 от 12.08.2022 г. на ВКС, IV г.о. по гр.д. № 3901/2018г., както и в постановеното по реда на чл.274, ал.3, т.1 ГПК определение № 400/26.11.2013г. на ВКС, II г.о. по ч.гр.д. № 6155/2013 г. е застъпено становище, че юридическите лица могат да търпят неимуществени вреди, както и да претендират обезщетение за репарирането им. Съществува и практика в обратния смисъл. По принципния въпрос, с оглед противоречивата съдебна практика, изразена в решения на ВКС, а и в такива на ВАС, повдигнат за разглеждане от ОСГТК на ВКС с определение № № 50001/03.01.2023 г. по гр.д. № 3023/2022 г. на ВКС на IV г.о. и материалноправният по определение № 958 от 03.05.2023 г. по гр. д. № 4575/2022 г. на IV г.о. на ВКС, е образувано тълкувателно дело № 1/2023 г. по описа на ВКС за приемане на съвместно

тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия и Търговска колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, по което към настоящия момент липсва произнасяне.

Въпреки посоченото, липсата на твърдяното от ищеца материално право поради невъзможността юридическите лица да търпят неимуществени вреди, всъщност касае произнасяне по същество на предявения иск, но не и по неговата процесуална допустимост, поради което съдът дължи произнасяне по така предявения иск.

Въззивната инстанция намира претенцията за неоснователна по следните съображения:

В мотивите на ТР № 4 от 29.01.2013 г., постановено пот.д.№4/2012 г. на ОСГТК на ВКС е изложено, че неизпълнението на облигационно задължение може да причини неимуществени вреди. Когато неимуществените вреди са причинени от неизпълнението (или неточното изпълнение) на договорни задължения, на обезщетяване подлежат вредите, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, а при установена по делото недобросъвестност на длъжника (знание на фактите, обуславящи по-тежката му отговорност) – обезщетението е за всички преки и непосредствени неимуществени вреди.

В процесния случай по делото не бе доказано при условията на пълно и главно доказване да е налице неизпълнение от страна на банката на което и да е от посочените в уточнителната молба от 27.03.2025 г., подадена от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, задължения. По делото не бе установено, че банката не е изпълнила задължението си по чл.54, ал.1 и ал.2 от ЗПУПС (отм.) да гарантира сигурността на платежната си система- онлайн банкирането. Напротив, по делото се установи, че няма пробив в системата за сигурност на банката, няма намеса от страна на нейни служители, доколкото процедурата е автоматизирана, нито пък има основание да се приеме, че банката незаконосъобразно или неоснователно не е възстановила процесната сума по сметка на дружеството –ищец. По делото бе установено, че липсва основание за възстановяване на сумата по сметката на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, поради което и за банката не е възникнало задължение, което да е останал

неизпълнено. Както сам ищецът посочва, за да възникне задължението на банката да възстанови претендираната сума, то следва да се е осъществил фактическият състав от разпоредбите, на които ищецът се позовава, което в процесния случай не бе доказано.

Независимо от спорната по въпроса съдебна практика относно това може ли юридическо лице да търпи неимуществени вреди, по който въпрос към момента все още липсва постановено тълкувателно решение по образуваното т.д.№1/2013 г. на ВКС и ВАС, настоящият състав счита, че такива не бяха доказани безспорно при условията на пълно и главно доказване от страна на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД. Показанията на свидетелите, разпитани по делото, следва да бъдат ценени при условията на чл.172 от ГПК, доколкото М. Д. М. е не само служител в ищцовото дружество, но и син на управителя на дружеството, а счетоводителката М. А. е пряко заинтересована от изхода на делото, доколкото именно нейното поведение стои в основата на процесната платежна операция. На следващо място, показанията на свидетелите са лаконични, общи, неконкретизирани и неподкрепени от представените по делото писмени доказателства. Приложените с молбата от 03.06.2025 г. статии относно професионалната репутация на управителя на ищцовото дружество са неотнормими към предмета на доказване, доколкото управителят на дружеството е отделна правна фигура, различаваща се от юридическото лице, поради което в тази част твърденията за ирелевантни. Дори да се приеме обратното, самият факт на добра репутация и общоизвестност на практиката на главния лекар в ищцовото дружество и едноличен негов собственик не обосновават отнапред и сами по себе си настъпили неимуществени вреди поради процесната платежна операция или поради неизпълнение на договорно задължение от страна на ответника, а същите следва да бъдат доказани, т.е. страната следва да изложи обстоятелства и представи доказателства, че репутацията е накърнена, че е уронен престижа и доброто име на дружеството, по какъв начин, чрез какви средства, какви са последиците от това. Пред настоящата инстанция това не бе сторено от ищеца, чиято е доказателствената тежест. Нито се твърди, нито се доказва, че е налице засягане на пациентската листа на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД и управителя Д. М. Г., нито че има отлив на пациенти или прекратени договори със съконтрахенти, поради нарушена репутация и уронване на доброто името на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД. Липсват данни

фактът на процесната платежна операция или невъзстановяването на сумата от страна на банката да са станали общоизвестни в обществото и то да ги е възприело по начин, че да придобие негативно отношение към дружеството „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД или към неговия едноличен собственик и главен лекар Д. М..

Не на последно място, съдът счита, че макар по делото да бе установено от заключението от допуснатата пред настоящата инстанция ССчЕ, че е налице забавяне в плащанията към съконтрахенти на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, то не бе доказано да е налице причинно-следствена връзка между забавата и процесната платежна операция и невъзстановяването на средствата по нея. В допълнение следва да се изтъкне, че соченото и доказано забавяне на плащанията към съконтрахенти не се доказва да е довело до уронване на доброто име, престижа и репутация на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД.

Поради изложеното искът по чл.82 ЗЗД следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

С оглед на това, първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която съдът е осъдил „Обединена българска банка“ АД, като правопреемник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, да заплати на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, на основание чл.57, ал.1 ЗПУПС (отм.), сумата от 30 000.00 лева, представляваща стойността на неразрешена платежна операция, наредена от името на ищеца на 27.06.2017 г. и изпълнена от „Райфайзенбанк“ ЕАД като доставчик на платежни електронни услуги по договор с ищеца от 03.09.2015 г., която сума е постъпила в полза на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД, ведно със законната лихва от 27.06.2020 г. до окончателното плащане; както и в частта, с която банката е осъдена, на основание чл.86, ал.1 ЗЗД, да заплати в полза на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД сумата от 8 933.33 лева, представляваща мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г. и разноси по делото. В останалата част решението следва да бъде потвърдено.

По разноските:

При този изход на делото, в полза на „Обединена българска банка“ АД следва да бъдат присъдени разноси в размер на 7 900 лв., сторени в

първоинстанционното производство, както и разноски в настоящото производство.

По отношение направеното от процесуалния представител на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от „Обединена българска банка“ АД, съдът намира, че същото е неоснователно, с оглед фактическата и правна сложност на делото, обусловена от обема на доказателствата, събрани в производството, броя на проведените съдебни заседания, както и предвид, че процесуалният представител е изготвил не само въззивна жалба, но и отговор на въззивната жалба на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, многократно е взел становище по депозираните от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД молби. С оглед на това, в полза на „Обединена българска банка“ АД следва да бъдат присъдени разноски в пълния претендиран размер от общо 7 778,67 лв.

В полза на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД разноски не се дължат.

Воден от горното Съдът:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260165 от 24.09.2024 г., постановено по т.д. № 2482/2020 г. по описа на съда, СГС, ТО, VI-11-ти състав **В ЧАСТТА** с която „Обединена българска банка“ АД, като правоприменник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, е осъдена да заплати на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, на основание чл.57, ал.1 ЗПУПС (отм.), сумата от 30 000.00 лева, представляваща стойността на неразрешена платежна операция, наредена от името на ищеца на 27.06.2017 г. и изпълнена от „Райфайзенбанк“ ЕАД като доставчик на платежни електронни услуги по договор с ищеца от 03.09.2015 г., която сума е постъпила в полза на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД, ведно със законната лихва от 27.06.2020 г. до окончателното плащане; **В ЧАСТТА**, с която „Обединена българска банка“ АД, като правоприменник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, е осъдена да заплати на „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, на основание чл.86, ал.1 ЗЗД, сумата от 8 933.33 лева, представляваща мораторна лихва за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г., както и **В ЧАСТТА** за разноските И **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, ЕИК 160087562, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Велико Търново“ №21, против „Обединена българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление гр.София, бул. Витоша №89 Б, като правоприемник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, иск с правно основание чл.57, ал.1 ЗПУПС (отм.) за сумата от 30 000.00 лева, представляваща стойността на неразрешена платежна операция, наредена от името на ищеца на 27.06.2017 г. и изпълнена от „Райфайзенбанк“ ЕАД като доставчик на платежни електронни услуги по договор с ищеца от 03.09.2015 г., която сума е постъпила в полза на „Конструкт Корект 2016“ ЕООД, ведно със законната лихва от 27.06.2020 г. до окончателното плащане;

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, ЕИК 160087562, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Велико Търново“ №21, против „Обединена българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление гр.София, бул. Витоша №89 Б, като правоприемник на „Райфайзенбанк“ ЕАД, иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 8 933.33 лева, представляваща мораторна лихва върху сумата от 30 000 лв. за периода 20.07.2017 г. – 26.06.2020 г.

ОСЪЖДА „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, ЕИК 160087562, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Велико Търново“ №21, да заплати в полза на „Обединена българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление гр.София, бул. Витоша №89 Б, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, сумата от 7 900 лв., представляваща разноски, сторени в първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА „Медикус Алфа СХБАЛ“ ЕООД, ЕИК 160087562, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Велико Търново“ №21, да заплати в полза на „Обединена българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление гр.София, бул. Витоша №89 Б, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, сумата от общо 7 778,67 лв., представляваща разноски, сторени в настоящото производство.

ПОТВЪРЖДАВА РЕШЕНИЕТО В ОСТАНАЛАТА МУ ЧАСТ.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му при условията на чл. 280, ал. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____